

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravnistvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ 50 „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnistvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 231.

V Ljubljani, v torek 9. oktobra 1900.

Letnik XXVIII.

„Studentenheim“ v Celju in Ptuju.

(Izvirni dopis.)

Na Spodnještajerskem imamo sedaj srečno dva nemška »Studentenheime« ali dijaška doma, in sicer prvega v Celju, drugega v Ptuju. Drugi je še le novorojeno dete, o katerega prihodnosti se le toliko ve, da je namenjen zaploditi v slovenskem delu Štajerja nemških uradnikov, katerim bo prisojena naloga, pomagati pri zidanju nemškega mostu do Adrije. Prvi — to je celjski — »Studentenheim« ima pa že nekaj zle zgodovine za seboj in ima poleg gorenjega namena še drugo nalogo.

Srednje šole s slovenskim učnim jezikom štajerski Slovenci sploh nimamo, zato je napredek slovenskih dijakov v naših gimnazijih jako težaven, ker se morajo poleg gimnazijskih ved mučiti še s tujim jezikom. Slovenski pedagogi so to uvideli in začel se je pred desetletjem trditi, kateri je prinesel Slovence na mariborskem gimnaziju slovenske paralele, v Celju pa samostojne nemško-slovenske gimnazijske razrede, v katerih se trije predmeti poučujejo v slovensščini. To je tisto malo pravice, katera nam gre po zakonu, ki pa je napravila toliko političnega prahu! A tudi to malo je bilo za nadarjenega slovenskega dijaka dovolj, da se je v večjem številu posvetil uku in obrnil hrbet nemški mučilnici — nemškemu gimnaziju.

Le-ta gimnazij je bil svoj čas, ko so bile razmere med Slovani in Nemci druge in ko je Slovenec mirno in udano prenašal nemško gospodstvo, jeden najvzornejših zavodov, kateri nam je vzgojil večino narodnih delavcev in precej učenjakov. Toda kje so časi, ko so učitelji z učenci sočustvovali, ko so se ozirali na njih pomanjkljivo znanje nemščine in jim zaradi tega vsestranski pomagali!

V zgodovini in v nemško-nacionalni patronanci ima tedaj nemški gimnazij svoj obstoj zamenjen. Nemški gimnazij mora biti v Celju, ker tvori del nemškega značaja Celja. In ker mora nemški gimnazij ostati, treba je bilo sredstev, da se privlačna moč nemško-slovenskih gimnazijskih razredov paralizuje, trebalo je dobiti materiala za

nemški gimnazij. 90 odstotkov učencev je dobival Končnikov gimnazij prej z dežele, a vse to je šlo sedaj na nove razrede in za ostalih deset odstotkov se šola ne bi bila izplačala in bi bila šla rakom žvižgat. Kako si pomagati?

Ni dolgo tega, ko so v Celju napravili umetno valilnico za takozvane »štajerske kure«. Takih kur so morali dobiti izven Štajerske, tako da bodo končno te kure le v toliko štajerske, v koliko se na Štajerskem napitajo. Isto kakor o zaplojenju »štajerskih« kur velja tudi o nemškem gimnaziju. Prisojen mu je nevhvaležen posel, vzgojevati Celju in njega okrožju nemški značaj. Kakor za gori omenjeno valilnico niso našli potrebnih živalic na Štajerskem, tako tudi nemškega naraščaja celjskega ni našli v Celju. Torej v resnici jako nevhvaležen posel! Kakor pa je vse nemštvo v Celju bolj ali manj umetno, tako je tudi sedaj nemški značaj Končnikovega srčnega zavoda umeten, kljub temu da se svetu pristnost tega značaja z raznimi prošnjami in nabiralnimi pušicami zatrjuje. V to pomore »Studentenheim«.

Ta zavod zalaga letos gimnazij s 60 do 70 učenci, katerih domovina je Koroška, Nižja Avstrija, Gor. Štajer itd. Na pristnosti teh Nemcev ne dvomimo, ali ravno zato, ker so Nemci, bi jim za študije ugajali gotovo bolj njih domači zavodi, kateri so jim pri rokah in bi bili študiji doma gotovo tudi ceneji. Kaj jih tedaj vabi v Celje? Prosta mesta vzdrževana z nemškimi markami, z Judeževimi groši, prispevki avtonomnih oblastev, torej tudi s slovenskimi davki. »Studentenheim« tedaj daje nemškemu gimnaziju oni prispevek na učencih, vsled katerega je nemški značaj tega c. kr. zavoda na slovenski zemlji zagotovljen. Številke gimnazijskega izvestja pričajo to: 50% učencev je Nemcev. Od teh jih je 35% v spodnjih štirih razredih: od teh 35% jih je 30% Studentenheimovcev, tedaj Neštajercev, tako da ostane za pristne in nepristne spodnještajerske Nemce le še 5, k večjemu 10%. Ker pa vsled tega nemški značaj zleze v nič, zato je treba Studentenheima. To je torej njegova naloga — za sedaj!

Mi bi na to ne polagali posebne važnosti, ako ne bi vedeli, kolika nevarnost

preti Slovence tudi v prihodnosti iz te umetne valilnice. Nemška izvijajoča poulična in šolska vzgoja, o kateri pišemo v kratkem kaj več, je v Celju tako nekaznovana, da se je v resnici bati, da bi vse, kar se sedaj v Končnikovi tovarni po Wolfovem receptu pripravlja, ostalo na Spod. Štajerskem med Slovenci. Iz gimnazija imajo priti večinoma državni uradniki. Če bodo ti, kateri pridejo iz »Studentenheima«, taki, kakor se sedaj kaže, potem je slovensko ljudstvo obžalovati na takih nemških valptih, kateri imajo vsak po svoje trpinčiti naše ljudstvo in pojesti narodni boj na deželi. Da pa misli vsa ta zaročnost med Slovenci, se kaže iz tega, ker se je v »Studentenheimu« uvedlo obilgato učenje slovensščine, katero naj jim pripomore do spričeval one sposobnosti v občejanju s Slovenci, katero imamo pri naših c. kr. uradih priliko vsak dan občudovati.

S pomočjo »Studentenheima« je po nemški zagrizenosti postal nemški gimnazij nemško nacionalna trdnjava, katere namen je, odganjati slovenske učence, za katere je namenjena, in vzgajati našemu narodu od padnikov. In tako šolo, kjer Slovencev nočejo, mora vzdrževati Slovenec s svojimi davki.

Pravica!

Drugi slovenski katol. shod.

Resolucije tiskovnega odseka.

Predsednik: Kanonik Andrej Kalan.

a) Znanost.

1. Drugi katoliški shod pohvalno priznava trud onih katoliških slovenskih učencev, ki so se od I. katol. shoda sem potrudili za znanstvo v soglasju s katoliškimi verskimi nauki.

2. Poudarja pa nujno potrebo, da se znanstveno delovanje slov. učenih mož v prid katoliški resnici in narodu čim najpreje organizuje.

3. V ta namen naj se oživi »Leonova družba«, ki naj dobi za svoje delo čim največ razumnikov slovenskih in naj izdaje ali vsaj podpira njihove znanstvene publikacije.

4. Imenovana organizacija naj skrbi, da se priredi vsako leto vsaj jeden znanstven shod za vse Slovence na primernem kraju, začeti z I. 1901, in da se po možnosti

gmotno in duševno podpira »Katoliški Obzornik«, ki naj se ozira na vse stroke znanosti.

b) Umetnost in leposlovje.

1. Drugi slov. katol. shod priznava veliki pomen lepe umetnosti, obžaluje pa tudi veliko moralno kvar, ki je je kriva zloraba umetnosti, in izjavlja, da veljajo tudi za umetnost in umetnike krščanska načela in večni božji zakoni.

2. II. slov. katol. shod hvaležno priznava hvalevredno delovanje »Društva za krščansko umetnost« na polju cerkvene umetnosti, in »Dom in Sveta« na leposlovnem polju ter priporoča vsem Slovence, da podpirajo krščanska umetniška društva in negujejo domače v krščanskem duhu vrejavane leposlovne liste.

3. II. Slov. katol. shod priporoča: osnuje naj se poseben odsek »Leonove družbe«, čigar skrb bodi: družiti krščanske leposlovce, zbirati in spodbujati mlade nadebudne pisatelje, kazati jim pravo smer, podpirati jih s svetom, knjigami in gmotnimi sredstvi. V ta namen naj se ustanovi tudi poseben sklad.

c) Časnikarstvo.

1. Drugi slov. katol. shod radostno in hvaležno priznava, da se je od I. slov. kat. shoda sem mnogo storilo za kat. tisk v smislu resolucij, sklenjenih na I. slov. katol. shodu. Izraža pa shod tudi prepričanje, da je vsem izobraz. kat. Slovence ravno na časniškem polju v prihodnje treba še pomnožiti delovanje, da zavezimo med našim narodom razširjanje brezverstva in moralnega propada, ki mu grozi vsled naraščajoče sile veri sovražnega duha, pojavljajočega se zlasti potom liberalnega časopisja tudi v naši domovini.

V krepkejšo obrambo krščanskih idejlov v verskem, narodnem in gospodarskem pogledu se priporoča: glede na politično časništvo: osnovati časniški odbor, obstoječ iz uredništva slovenskih katoliških časnikov in katoliških politikov, kateri imej nalogo:

a) vzdrževati in pospeševati s shodi in pismenim potom medsebojno sporazumljenje in podporo ter odločevati smer in taktiko pri obdelavanju pojavljajočih se vprašanj,

LISTEK.

Kako nam gre...

Spisal Oskar Zahar.

(Konec.)

Moje godrnjanje je čul in se čisto ne prav rahlo otesel na me. Večinoma pa je govoril nekaj Katici. Naposled sem se lotil te, dobro vedoč, da ne opravi pri njem ničesar. Mi da obdelamo polje zadnji, ho-dimo na delo kot polji, sejemo, okopavamo, ogrinjamo, plevemo zadnji, kratko malo, da storimo vse zadnji, in to da škodi sadežem. Zatorej naj pregovori moža, da se prične pri nas hitro drugače.

Toda kaj mi je odgovorila?

»Oče! saj ni še tako slabo. Malo kesno res obdelamo, pa to ne dene nič. Pomisliti morate, da je naše posestvo veliko za toliko ljudi, da, preveliko. Z možem sva torej sklenila, da bodeva prodala nekoliko kosov, drugo bomo obdelali potem že o pravem času. Pa tudi on bode več šival«.

To me je razjarilo. Torej tudi moja hči je prišla do takih misli! Posestvo da je pre-

veliko za toliko ljudi! Prodajala da bodeta in on da bode nekoliko več šival! Koliko oblek pa je že sešil, kar je pri nas? Celih pet! Delati je treba, če ne gre drugače, z najemniki.

Jaz sem rohnol. A on je odgovarjal. Prišlo je do razpora. Z ženo sem zapustil hišo. Takrat je ravno uničila trtna uš vinograde. Bolj oddaljeni posestniki vinogradov so bili veseli, da so sploh prodali prazna zemljišča in podirajoče se kleti. Kupil sem si torej za denar, ki sem si ga izgovoril pri zetu za slučaj, da bi se ločila — človek si pri prepisih niti ne misli, niti ne želi kaj takega, vendar se zavaruje, ker ima toliko sličnih slučajev — to zidnico in k nji pripadajočo posest, da si posadim najpotrebnejše. Kjer so stali poprej v zidanici sodi, je zdaj moja klet, kjer so stale prej stiskalnice, je moja veža, a kjer so bivali ob času trgatve trgači, biva zdaj i jaz. Žena mi je umrla kmalu po razporu. Jaz pa imam dela dovolj, da se preživim. Vsako košnjo si zaslužim najmanj petdeset goldinarjev, pri drugih delih tudi nekaj, po zimi pa počivam ali pripravljam drva...

»A ona dva?«

»Mislite zeta in hčer? — Prodala sta, kar sta nameravala. Pa to jima ni bilo zadosti. Prodala sta še enkrat in si obdržala le nekaj malega. A niti tega nista obdelovala pošteno, ker sta pričela lenariti oba. Ko je začela siliti revščina v hišo in so se množili dolgov, sta prodala vole, da je odšel on v Ameriko. Toda tudi Amerika, dasi bogata in velika, ne more preživljati lenuhov in jih preskrbljevati in obsipavati z denarjem. Sprva si je iskal lahkega dela, potem ko ni bilo tega, bi bil zadovoljen s težjim, a bilo je na izbero boljših delavcev. Oglasil se je za prostovoljca v ameriško-spanski vojski in umrl na mrzlici. Ona je pričakovala denarnega pisma, a mesto tega je prišlo poročilo o njegovi smrti...«

»In zdaj?«

»Slama na strehi ji že prepušča, ker je zgnila, vsa hiša kaže sledove počasne propalosti. Proti koncu letošnje zime je morala prodati kravo. Po letu ni pripravila dovolj krme, ki ji je torej zmanjkala. Misli je, da jo bode hranila s slamo, dokler ne skupni sneg, in se ne začne paša. Živinče se je pa

brnilo take hrane, toda ko je videlo, da mu leži dva, tri dni ista slama v jasliah in ni od nikoder boljše piče, jo je pričelo otepati. Katica se je držala namreč načela: »Kedar bode gladna, bode že žrla« in ji ni dala nove slame, dokler ni požrla stare. Toda sama slama ni nikakoli hrana za živino. Krava je postala mršava, toliko da ji ni poginila gladi, vsled katerega je mukala, da so se pritoževali sosedi. Tedaj jo je prodala za pet in dvajset goldinarjev. Kupec, misleč, da bode ustregel kravi, ji je navalil krme, žival se je je nažrla, a bi skoro poginila. Izstradano, kakor je bila, so morali od kraja krmiti malo...

Katica pa se vleče s črno obrobjenimi očmi in upalim obrazom kot megla z motiko po njivah, toda njeno delo se ne pozna. Strn ji je prepregel plevel, drugo dušita osat in trava, in pride skoro čas, ko prepušči hišo upnikom ter pride k meni. Da, lahko bi sešel dneve, ko bode odprla vrata moje hiše, dasi me je zbadala, kjer je mogla, češ, da sem jaz vsega kriv, in mi očita, da sem ji umoril moža — —«

b) osnovati časniško dopisovalnico, kot središče za vse v zvezi stoječe časnikiarje, po posebnem tajniku organizovati dopisnike, dajati jim informacij in za slučaj sovražnih napadov pravnih svetov in pomoči.

c) Farne knjižnice itd.

Da se med ljudstvom razširja prava prosveta in isto obvaruje pogubnega vpliva slabih časnikov in knjig, naj se ustanovljajo bralna društva, bralni krožki in farne knjižnice. — za poslednje se osnuj kakor hitro mogoče osrednji odbor za vsako škofijo, ki izdelaj načrt, kako je farne knjižnice vstavljaliti in voditi, in seznamek knjig, ki so pisane v pravem duhu in za ljudstvo primerne. — Od časa do časa naj se v kakem listu (morda kot priloga) novejšje knjige kratko ocenijo in dobre vodstvom knjižnic priporočajo za nakup.

d) Ljudsko in mladinsko slovo.

Naša dika in naš ponos je družba sv. Mohorja. Drugi slovenski katoliški shod priporoča vsem pisateljem, naj jej posvete svoje najboljše moči; vsem poverjenikom pa, naj nabirajo ude z neutrudno vnemo. Nadaljuje naj se zbirka knjižic, zasnovanih po raznih katoliških tiskovnih društvih in drugih katoliških društvih, ki imajo namen blaziti ljudstvo in je poučevati zlasti v verskih in socialnih vprašanjih.

Drugi slovenski katoliški shod je prepričan o veliki važnosti zanesljivih ocen za razvoj dobrega vzgojilnega mladinskega slovstva. Zato priporoča, naj se te ocene z enako natančnostjo nadaljujejo, stariši, vzgojitelji in učitelji pa naj požrtvovalno širijo mej mladino odobrene, po obliki in vsebini dobre mladinske spise, zlasti »Vrtec« in »Angelček«.

e) Izdajanje slovenskih pesnikov in pisateljev za ljudstvo in mladino.

Da dobi naše ljudstvo dovolj poštenega zabavnega berila in da se zlasti odrasla mladina po možnosti obvaruje pred vsem, kar je slabega in kužnega v slovenskem leposlovju, priporoča II. slov. katol. shod, naj se poskrbi za posebno, zlasti stvarno dobro izbrano ter očiščeno, zelo ceneno izdajo slovenskih pripovednih pisateljev in pesnikov, starejših in novejših. V ta namen naj se sestavi odbor večih mož, ki slovensko leposlovje dobro poznajo in ki bodo po skupnih posvetovanjih vestno odbirali za tako izdavanje primernih spisov.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. oktobra.

Skupna ministerska posvetovanja

so se v nedeljo nadaljevala na Dunaju pod predsedstvom zunanjega ministra grofa Goluhovskega. Udeležili so se razgovora ministrska predsednika Koerber in Szell, državni finančni minister Kallay, finančna ministra Böhm-Bawerk in dr. Lukacs, trgovinska ministra baron Call in Hegedüs, ter železniški minister vitez Wittek. Razgovor je bil o vprašanju glede bosniških železnic. Oficijelnega komunikeja o tem posvetu sicer vlada ni objavila, a iz Budimpešte poročajo, da sta se vladi sporazumeli v načelnih glav, vprašanjih, podrobna vprašanja, pred vsem tehniška, bota pa rešila oba trgovinska ministra v zvezi z železniškim ministrom Wittekom. Naglašajo se tudi, da pri tem posvetovanju ni bil samo razgovor o enem gotovem projektu, marveč določil se je obširen železniški program za daljšo dobo let. — S tem je torej že rešena finančna in strategična stran tega važnega vprašanja za avstrijski jug, rešiti bo le še podrobnosti v trgovinskem oziru, potem se pa menda le prične z gradnjo toli potrebne žel. zveze.

Sestanek ogerskega drž. zbora. Po skoro štirimesečnih počitnicah se je včeraj zopet sošel ogerski parlament. V tem zadnjem zasedanju sedanje legislative dobe pričakujejo v zbornici zelo živahnih razprav, ker bo vsakemu zastopniku mnogo na tem, da se dostojno pripravi na bližnji volitveni boj, kajti že stara izkušnja uči, da so dosluženi parlamenti vedno najglasnejši. Kakor vse posamne stranke, tako se bo pa tudi Szellova vlada resno potrudila, da si ohrani priljubljenost mej svojimi volilci. To bo poskušala z raznimi predlogami, ki jih

je menda nalašč prihranila za zadnjo legislativno dobo, poleg tega bo pa igrala važno ulogo ravnokar načelno odobrena železniška zveza z jugom, ki bo kajpada največje važnosti in koristi ravno za ogersko državno polovico. Finančni minister predloži že v jedni prvih sej državni proračun, ki bo za to priliko sestavljen čim najbolj ugodno, a tudi z obrtnimi predlogami ne bodo štedili, ker le s takimi sredstvi se dela potrebno javno mnenje. Kaj še sicer donese zanimivega sedanje zasedanje, pokaže se pozneje, toda naglašati pa treba že danes, da se sija tako mirno ne bo zaključila, ker je Szell v minuli dobi marsikaj ukrenil, česar ne morejo odobravati trezni možje. Že v včerajšnji seji je ministerski predsednik izjavil, da mora zbornica še dolgo živeti in da mu niti na um ni prišlo, da bi predlagal kroni razpust parlamenta.

Francoski socijalci na krmilu.

Znano je še, da se je pri zadnjem mejnarodnem socijalistiškem shodu vršil zelo huren razgovor o ministrovanju socijalistiškega vodje Milleranda, pri katerem so pa konečno ožji somišljeniki »buržoazijskega« ministra. To »zaupanje« je pa Millerand takoj izrazil, dokler je »navdušenje« še toplo. Seveda mož v javnosti ni omenjal te zaupnice, marveč se je samo sklicaval na 22.000 županov ki so bili pogoščeni na državne stroške in ki so jedina opora sedanje republike. S svojim trgovinskim portfeljem je Millerand krošnjarij v rudarskem mestu Arras in v bližnjem Lensu, kjer je delal reklamo za vzorno republiko. Napiljal je pri banketu idealu, »ki nas vse združuje v jednaki ljubezni za republiko«, ter naglašal, da treba energično nastopiti proti vsakemu poskusu reakcije. »Čas in vzgoja sta in ne sovraštvo, ne sila, ki bota dovela do emancipacije proletarijata«. To govori član vlade, ki je že v nebroj prilikah pokazala, kako »sovražni« silo v dosego svojega namena.

Angleške parlamentarne volitve

bodo v kratkem završene. Do minule sobote zvečer je bilo izvoljenih 478 poslancev, mej temi 322 vladnih unionistov, 92 liberalcev in 64 irskih nacionalcev. Opozicija šteje 156 glasov, torej imajo vladinovci še vedno zagotovljeno dvetretjinsko večino in Chamberlain je zopet na konju. Za nekaj mož so se sicer pomnožile opozicijske vrste, toda da bodo volitve tako ugodno izpale za vladajočo kliko, tega vlada sama ni pričakovala. Zato je pa tudi toliko veselje v vladnem taboru in »Times« ne morejo najti dovolj besedi, da bi dostojno proslavljale Chamberlaina in njegovo politiko. S takim parlamentom, kakoršen bo novoizvoljeni, bo vlada lahko delala, karkoli se ji bo zljubilo, ne oziraje se na to, je li pravično ali ne.

Poraz Nemcev v Kini. Mej brzobjavkami smo včeraj poročali po londonskem »Standardu«, da so morale nemške čete bežati pred Kitajci. Nekaj milj južno od Tientsina je napadlo Nemce 8000 bokserjev, ki so imeli v naslednjem boju sicer nekaj izgub, a moralna zmaga je le na njih strani. Poročilo iz Tientsina sicer pravi, da so bili napadniki bokserji, toda »Standard« meni, da je tu bilo opraviti samo z Li-Hung-Čangom in njegovimi četami, katerim je velel, naj bodo pripravljene v bližini Tientsina za slučaj, da bi mu tujci hoteli delati zapreke na potu v Pekin. To se je tudi zgodilo, a čudno je vsekako, čemu je Li-Hung-Čang v tolikem strahu pred tujci na svojem potovanju, ako ga vodijo res samo plemeniti nameni v dosego sporazumljenja. S tem je kitajski posredovalec znova pokazal, koliko veljave imajo njegove sladke besede napram Evropejcem.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. oktobra.

Presvetli gospod knezoškof ljubljanski Anton Bonaventura se je danes odpeljal na oddih proti jugu. Potoma obišče škofa v Senju in na Krku. V Ljubljano se povrne 21. oktobra. G. knezoškofa spremlja g. dr. Evgen Lampé.

Duhovniške spremembe v ljublj. škofiji. Mej duhovščino ljublj. škofije so bili sprejeti č. gg.: dr. Josip Kržišnik, duhovnik lavantinske škofije, ki je bil nameščen kot prvi kapelan v Trnovem

pri Ilirski Bistrici; Josip Ferjančič, duhovnik misijonske kongregacije svetega Vincencija P., ki je bil nameščen kot kurat na Gočah; Nikolaj Stazinski (P. Konrad) iz minoritskega reda, ki je bil nameščen kot župni upravitelj v Čatežu pri Trebnjem. — Č. g. Josip Jerše, kapelan v Ribnici, je sprejet v višje duhovn. izobraževališče pri sv. Avguštinu na Dunaju. — Premješeni so bili č. gg. Ivan Sever iz Čemšenika v Cerkle pri Krškem; Tomaž Zabukovec s Toplic v Drago; Matija Kastelic, kapelan v Št. Vidu pri Zatičini, kot podvodja in ekonom v bogoslovno semenišče; Anton Plešič iz Smlednika v Št. Vid pri Zatičini; Adalbert Hybašek iz Zagorja ob Savi v Smlednik; Ignacij Nadrah iz Tržiča k sv. Jakobu v Ljubljano; Josip Kržišnik iz Črnega vrha nad Idrijo v Tržič; Frančišek Indof iz Prečine kot župni upravitelj v Javorje pri Litiji; Josip Mensinger z Mirne v Prečino; Alojzij Jarec iz Gôrij v Železnike; Anton Hribar iz Polhovega Gradca kot župni upravitelj na Goro nad Idrijo; Leonard Zupan iz Planine v Polhov Gradec; Janez Kalan iz Kamnika kot korni vikar in stolni kapelan v Ljubljano; Henrik Povše iz Žužemberka v Kamnik; Peter Mohar iz Rovt kot župni upravitelj na Sveto Planino; Josip Koblar iz Hrenovice v Ribnico; Adolf Knol z Rake v Hrenovici; Frančišek Rebol iz Preddvora v Postojno; Alojzij Podobnik iz Mirne Peči k Sv. Trojici pri Mokronogu; Ivan Kramar od Sv. Trojice pri Mokronogu v Mirno Peč; Josip Plantarič iz Vodice v Kranj; Viljem Paulus iz Šmarja v Vodice; Ivan Baloh iz Kostanjevice v Šmarje; Ivan Godec iz Kranjske Gore kot korni vikar in stolni kapelan v Ljubljano; Ivan Žavbi iz Hinj v Žužemberk; Alojzij Rudolf iz Trnovega pri Ilirski Bistrici kot ekspozit v Begunje pri Cerknici; Josip Perz iz Podzemlja v Veliko Dolino. — Č. P. Rajmunda Kubinek je namestil nemški viteški red kot kapelana v Podzemlju. — Na novo so bili nameščen kot kapelani č. gg. semeniški duhovniki: Ivan Barle v Kranjski Gori; Peter Janež na Toplicah; Josip Očepek v Čemšeniku; Matej Sušnik v Selcih; Štefan Terškan v Šempetru pri Novem mestu; Fr. S. Zorko v Št. Jerneju. — Novomašniki: Ivan Bester v Kostanjevici; Karol Čerin v Zagorju ob Savi; Anton Čop v Predvoru; Karol Gnidovec v Gradu; Frančišek Kralj v Loškem Potoku; Evgen Legat v Planini pri Cerknici; Frančišek Ka. Majdič na Mirni; Jakob Ogrizek v Hinjah; Josip Pravhar na Raki; Josip Sever v Crnem Vrhu nad Idrijo; Anton Skubic v Cerknici; Valentin Zabret v Gôrjah. — Stalni pokoj je dovoljen č. gg.: Karolu Hoferju, župniku na Čatežu pri Trebnjem, in Ignaciju Ključevsku, župniku v Šmihelu pri Žužemberku.

Osnovni shod slovenskega kat.

polit. društva za kočevski okraj je bil 7. t. m. popoldne v Dobrepoljah. Na shod so prišli možje iz Dolenjevasi, Ribnice, Vel. Lašč, Roba in Strug. Iz Ljubljane je prihitel voditelj kat. narodne stranke g. dr. Šusteršič. Govoril je krasno o potrebi politične organizacije z gospodarskega, verskega in narodnega stališča in je dokazoval, da imajo kmetje v sedanjih časih dolžnost udeleževati se političnih bojev, ako hočejo, da bode kdorjih želje in potrebe upoštevane. V času, ko slovenski liberalci razglašajo: »da so cerkve po naših dolih in gričih znamenje naše sužnosti«, ne smemo držati križem rok, ako smo in hočemo biti katoličani. Za njim so govorili še drugi možje, nato so bila sprejeta predložena pravila in izvoljen pripravljalni odbor, ki oskrbi potrjenje društvenih pravil. — Z ustanovitvijo političnega društva smo zadostili veliki potrebi. Politično je bil naš okraj desorganiziran in le tako je bilo mogoče, da so spravili liberalci svojega moža v dež. zbor v okraju, kjer je slovensko ljudstvo — izvzemši par uradnikov — izključno kat. narodnega mišljenja. Društvo bode poskrbelo, da izginejo tudi oni šviga-švaga, ki so le zavora pri naši stranki. Ako jih srce vleče v nasprotni tabor, naj stopijo popolnoma tja, kličemo jim: srečen pot. Kateri pa hočejo biti naši, naj pa

stopijo v naše bojne vrste. Odločiti se morajo tudi oni, ki se trkajo ob svojo politično zmernost, ki se proglašajo za srednjo stranko, ki pa ravno zaradi tega dosledno volijo z liberalci. Ko posije pravo solnce, morajo izginiti vse take »pil-pogačice«. Mi hočemo celih mož. Somišljeniki, na noge! Zastava je razvita, pojdemo složni v boj, pa zmagamo! Kmetje: Naprej!

Iz Škotije Loke se nam poroča: Včeraj sta obiskala tukajšnji uršulinski samostan kardinal knezoškof goriški dr. Missia in knezoškof ljubljanski dr. Jeglič, spremljal ju je stolni prošt dr. Klotutar. Kardinal se je zelo zanimal za velike prezidave in poprave, ki so se v teku zadnjih let izvršile pri cerkvi in samostanu, ter se o prenovitvi jako pohvalno izrekel. Kardinal je s svojim obiskom počastil tudi samostan oo. kapucinov. Ob štirih so se visoki gostje odpeljali v Ljubljano, od koder se je kardinal z brzovlakom odpeljal v Gorico.

Dr. Ivan Tavčar — kandidat

Včerajšnji »Narod« javlja, da je dr. Ivan Tavčar priglasi svojo kandidaturo za držav-zborski mandat ljubljanskega mesta. Tako se je zgodilo, kar smo mi že davno poročali. Sedaj je le še treba, da je dr. Tavčar izvoljen in potem bo rešena slovenska domovina in dr. Körber naj si pripravi ušesa. Vse tiste »ljubeznjivosti«, katere mu je posvetil v »Narodu«, povedal mu bode lahko osebno, ako ljubljanski volilci ne bodo mnenja, da mandat ljubljanskega mesta posebno v sedanjem času namestu zabavljanja potrebuje moža resnega dela.

Iz Novega mesta se nam piše: Slančev oče so hudi, ker je dvorni svetnik g. Šuklje baje zopet našel krščanstvo; pri liberalcih je to največji greh. Postati smeš luteran, mohamedan, budist — ali če hočeš — fetišist, samo katoliški kristjan ne smeš biti, ker samo to je baje neumnost. Gosp. dvorni svetnik pa so s svojo sivkasto brado vred našli tudi kat. krščanstvo. To pa je »inauditum« za Slančevega očeta. Tisti mož, o katerem so še lani pravili, da prekaša po inteligenci vse Slovence — sebe seveda so gotovo vsaj v mislih izvzeli — tisti mož pravi očitno, da je zopet kristijan, in da hodi k maši in še celo k izpovedi! To je groza Slančevemu očetu se je kar zavrtelo po glavi. Komu naj še zaupajo razven sebi in dr. Tavčarju, ki pa tudi že najde katoličanstvo — kadar govori kmetom. V sveti jezi so sklicali zadnji petek, ki je po veri liberalcev slab začetek, sklicali so volilni shod na naš slavni rotovž. Pa začetek je bil res slab: prišlo je samo kaci 30 volilcev. Vsaj ti me bodo ubogali, so si mislili Slančev oče, ter jeli udrihati po g. dvornem svetniku ter so predlagali, naj se več ne voli tak mož, ki hoče biti kristijan. Ker pa ima baje že vse na svoji strani, celo novomeškega prošta, naj se napredna stranka vzdrži volitve, ker bi bil napor zoper Šukljeja zastoj! Pa glej ga spaka, navzoči niso hoteli biti dobri otroci, le nekaj kimovcev je pritrdilo, drugi so bili pa baje za dvornega svetnika. Nas le veseli, da Slančev oče lahko izpregledajo, če so še zmogni za to, da jih Novomeščani več ne poslušajo, in pa veseli nas, da so si naši liberalni prijatelji tako lepo v laseh. Sicer pa smo prepričani, da bodo do volitve tudi še Slančev očka pomislili ter še za golaš dali tistim Novomeščanom, ki bodo g. dvornega svetnika volili. Gospod Šuklje pozna svoje bolj, nego njegovi poznajo njega, in se brezdomno sladko v pest smeje, češ, še bom poslanec dolenjskih mest, ako me ne vrže kak klerikalec.

Namesto venca na grob Lovrenca Tiča, ekspozita v Harijah, sta darovala Frančišek Rebol in Marija Prosenc za škofijske zavode 10 K.

Iz Kranja se nam poroča: V četrtek dne 11. oktobra ob 10. uri je pastoralna konferencija za kranjski dekanat.

Poročil se je včeraj g. Anton Umek iz Brežic z gospico Ano Kutschera iz Radeč.

Iz Vipave se nam piše: »Slovenski Narod« je v četrtekovi številki napadel naše »Kmetijsko društvo«, češ, da 1. prodaja bržkone tudi petijot za pristno vino in 2. da so cene previsoke. Na ta napad odgovorim podpisani načelnik prav ob kratkem tako: 1. Doktor bom društvu jaz načeloval, ne

bode v naši kleti družega, kakor zamčeno pristno vino, kakor je ves čas, kar sem vodstvo prevzel. Prečastna duhovščina in kupci se z mirno vestjo lahko zanesejo na mojo besedo. Sicer naj pa »Slovenski Narod« ve, da prvi, ki bo v slučaju, da društvo krene na drugo nepošteno pot, ne bode on, ampak jaz sam, ki bom nepoštenost in izpremembo svetu oznanil. 2. Cene so zmerne. Prve vrste belo vino je skoraj večinoma renski rizling, torej najfinejše vino. Kar tiče rudeče vino, povdarjamo, da ima Vipava tudi taka vina. Iz lastne skušnje vem, da je to vino po Gorenjskem jako priljubljeno namizno vino. Cene mu nismo nastavili po 20 ampak 30 K. Vse cene so razumeti »loco Postojina« in pa za manjše kvantite, dočim se na debelo nekaj popusti. »Kmetijsko društvo« vino precej stane in sicer toliko, da nižjih cen pod vsemi gorenjskimi pogoji ni moglo nastavit, sicer škodo trpi. Kaj prodajajo dopisuni »Slov. Naroda«, ne vemo, pa nas tudi prav nič ne briga. Naš namen je zgolj ta, da naše vino zopet dobi zgubljeni kredit. Za zaupanje se priporočam prečastnim gospodom sobratom in drugim odjemalcem vnovič in to preko vsega mijavkanja »Slovenskega Naroda«, katerega v oči bode nam vračajoči se kredit. — Ivan Kromar, župnik v Šturiji; načelnik.

Ogenj. Iz Ihana se nam poroča: V nedeljo popoldne je nastal ogenj v Prelogu, v vasi tik Ihana, ki je upepelil hišo Ignacija Hribarja. Ljudi je bilo takoj mnogo pri požaru, ker so bili ravno na potu k popoldanski službi božji; rešili so dva prašiča in nekaj hišne oprave, a gasiti se ni moglo veliko ob pomanjkanju vode in organizovanih gasilcev. O tacihih prilikah se živo čuti potreba gasilnega društva. Zažgalo je domače otroke, igraje se z žvepljenkami. Posestnik je zavarovan pri banki »Slaviji« za 400 gld.; škoda je mnogo večja.

Prebrisan duhovnik. Pod tem naslovom piše »Narod« sinoči z ozirom na naš dopis v petkovi številki: »Vrtarju (pri sv. Petra cerkvi) je rekel (naš dopisnik), da ima vstopnico, in jo je iskal po žepih ter se delal, kakor da bi jo res imel. Tako je prevaril vrtarja in ta ga je zares spustil v cerkev, dasi mož ni imel vstopnice. Dopisnik je jako ponosen, da se mu je ta švindal tako posrečil... Ako bi pa kdo rekel, da je ta romar prav za prav papeža goljufal, bi bil velik krik v Izraelu. — Tako se pri »Narodu« delajo »pikantne« notice za svoje časnikarske gurne. Naš dopisnik jasno pové, da je imel v žepu vstopnico. Ta sicer ni bila določena za isti dan, a s tem naš dopisnik ni nikogar goljufal, kajti vstopnice so brezplačne in se izdajajo le radi tega, da se ne vtihotapijo pri takih prilikah med množico v cerkvi osebe dvomljive vrednosti, žepni tatovi itd. »Narodova« zlobnost je že neslana in zagovodna.

Svoboda. »Narodu« ni po volji, da je prišel naš poročevalec v nedeljo h komersu v »Narodni Dom«, ni mu prav, da se je ohranilo javnosti mnogo »pametnih« izrekov mož, ki se štejejo za najmodrejše na Slovenskem. Kar iz zraka je »Narod« zajel, da je naš poročevalec nastopal proti govoru gospe Ponikvarjeve in da se čudi potrpežljivosti občinstva (aha!), da mu ni dejansko dokazalo, da zanj ni prostora v »Narodnem Domu«. Ves navdušen za svobodo kliče »Narod«: »Skrbimo, da se v bodoče kaj takega ne bo moglo zgoditi.« »Narodov« zaupnik je moral biti pošteno nadelan ali pa slep, ako je opazil to, kar očita našemu poročevalcu. Naš poročevalec se ni briga za izzivanja in je le ob dr. Kušarja govoru na vsklic, naj piše, reagoval: »Pisal bi, a malokdaj kaj posebno pametnega pove«, kar je vzbudilo le veselost, a nikakega razburjenja. Ako je »Narod« radi tega hud, ne moremo pomagati. Mi nismo gospodarji dr. Kušarjeve duhovitosti.

Trgatev. Iz Ustja pri Ajdovščini se nam piše: Trgatev smo srečno dokončali in napravili izboren mošt, da že 50 let ni bilo takega. Tudi glede množine se moremo pohvaliti. Tako je ena sama trta imela 25 kg. grozdja. Cena novemu vinu je sedaj pri nas 13 do 15 kr. liter. Opozarjamo torej krčmarje in vinotrčce, naj ne kupujejo laških vin, ker dobe dobrega in poštenega domačega po nizki ceni.

Vevški rudečkarji so si nedavno zasnovo podružnico strokovnega društva za delavce papirne industrije v Avstriji, ki je v zvezi s socialnodemokratskim društvom na Dunaju. Minoli četrtek je graški socialni demokrat E. Berner v Kuharjevi gostilni v Dobrunji govoril o delavcih in državnozbornskih volitvah. Vevški socialni demokrati bodo res še učenjaki, ker dobivajo učene »učitelje« iz Ljubljane, Trsta, Gradca in Dunaja.

Uposobljenostni izpiti za ljudske in meščanske šole pred ljubljansko komisijo se začno 5. novembra t. l. zjutraj ob 8. uri.

Šolstvo. Gdč. Roza Miklavc pride za učiteljico v Makole, njena gdč. sestra Pavla Miklavc pa v Studenice, okraj Slov. Bistrica. Obe gospodičini ste vrli ljubljanski Slovenki, kateri bi potrebovali mej kranjskim šolstvom.

Nova društva. Novi posojilnici se snujeti v Šmarju pri Ljubljani in na Jesenicah na Gorenjskem.

Ljubljanske novice. Vino utihotapiti je hotel v mesto delavec Fr. Jenko. Na travniku pod Tivoli ga je dobil stražnik, ko je nesel sodček s 56 litri vina. Jenko je vrgeč sodček v travo in zbežal. — Poskuščen samomor. Ženska ki je hotela skočiti v Ljubljano, a je bila pravočasno zadržana, je delavka Frančiška Jereb. — Povožil je Jakob Zrimšek iz Bizovika šolarja I. Hunki. — Ukradel je nekdo posestniki Mariji Jankovič na Opekarski cesti modroc. — Vzoren brat soc. dem. Alojzij Praček, brat znanega »tehnika«, je v nedeljo naredil v Križevniških ulicah st. 7 prav soc. dem. kraval in ženi grozil z revolverjem. Potem se je šel napit ter je obležal ves razgaljen na cesti. Policaj ga je aretiral, a Praček mu je ušel. Ko ga je policaj ujel, je Praček pričel biti po policaju ter ga poškodoval na roki. Sedaj sedi Praček na Žabjaku ter premišljuje, kako bi bil svet lep, ko bi bili vsi tako dobri soc. dem., kot on.

Gorenjske novice. Na kolodvoru v Školji Loki je neki sprevednik Martinu Gorjancu, hlapcu pri gosp. Fr. Ka. Sajovitzu v Kranju, priprl štiri prste. Dva prsta ostaneta nerabna. — Obesil se je v Podrežji pijanček I. Mohar.

Volitveno gibanje na Koroškem. Iz Celovca dne 7. t. m. Danes je tukaj zaupni shod nemško-nacionalne stranke, da določa kandidate za državnozbornske volitve. Kakor se kaže, je v stranki precej razpora glede raznih kandidatur itd. Gospoda je hotela vse dognati na tihem, da bi se potem napram javnosti bahala s svojo »edinostjo«. Zato se Lemišev »Grazer Tagblatt« peni jeze, da so Steinwenderjeve »Kärntner Nachrichten« naznanile prej ta shod in tako izjavile nakane gotove klike. — Steinwenderova izvolitev v mestni skupini Beljak je zagotovljena. To priznava celo »Ostdeutsche Rundschau«. Beljaški občinski odbor je dr. Steinwenderu izrekel enoglasno svoje zaupanje, češ, da je popolnoma prepričan o njegovi politični in osebnosti poštenosti. — V kmetijskih občinah Beljak-Rožek Borovlje so zdaj trije nemški kandidati, že večkrat imenovana Jannih in Oraš in kot tretji župan Fr. Ehrlich v Ukvah. — Soc. dem. imajo danes v celovski okolici več shodov. Iz Celovca dne 8. okt. Včeraj je imelo nemško-nacionalno politično društvo tukaj posvetovanje zaupnih mož glede volitev. Kakor poroča neki tukajšnji list, so sklenili osnovati deželni volilni odbor z okrajnimi pododbori. Za dan 11. nov. sklicujejo v Celovec nemški »Volkspartei«-i. Kandidatov še niso imenovali. — Proti kandidatu pete kurije, dr. Art. Lemisch-u, so postavili soc. dem. kot svojega kandidata posestnika Ed. Tuschnig-a (od kod?), ki govori dne 14. t. m. baje že na shodu v Grebinju.

Koroške šolske razmere. »Mir« u poročajo iz Grebinja: Glavni namen delovanju naših učiteljev je menda ta, da vcepiljo v mlada in nežna srca šolarjev nemško misel. Našo šolo obiskuje nad 80% slovenskih otrok, a šolo imamo čisto nemško. Obhajali so otroke, ki so izstopili iz šole, v tukajšnji gostilni svoj »Abschieds-Valete« (!) in tudi pokazali, kaj so se naučili! Evo kaj: Zapeti so morali »das treue deutsche Herz«, »die Wacht am Rhein« (!) in »Bismarklied«.

Po naključju so prišli tudi neki posvetni gošci in otroci morali so tudi plesati. To je menda vrhunec naporov naših učiteljev. Heil! Tako se počenja z našimi otroci!

Iz celovške škofije. Vodstvo škofijskega knjigovodstva je prevzel dne 1. okt. vč. g. korar Mat. Groesser. — Pri uršulinkah v Celovcu je dne 28. sept. umrla č. m. Jožefa Glančnik, stara 53 let. — Prestavljena sta kapelana: G. J. Maierhofer iz Borovelj v Prevalje, in g. Mat. Perč iz Prevalj v Borovlje. — Skušnje za veroučitelje srednjih šol ne bodo 9 okt., marveč 13. nov. t. l.

Slomšekova slavnost pred sodiščem. Iz Ormoža se piše: S Slomšekovo slavnostjo, ki se je vršila v Ormožu meseca avgusta, pečalo se je z izredno skrbjo ormoško sodišče. Pri veselici čuli smo nekaj govorov, kar nekaterim »prijateljem« slovenskega gibanja ni bilo prav. Sodišče je preiskavalo to slovensko zlodejstvo in končno je moral predsednik slavnosti g. dr. Omulec pred sodišče. Očitati so mu, da je bila veselica prav za prav javen shod, katerega bi bil moral naznaniti politični oblasti. Poleg dr. Omuleca sta stala pred sodiščem tudi župan od sv. Tomaža, Janez Škerlec, ki je bil tako predrzen, da je vrle slovenske može in fante od sv. Tomaža pripeljal na voze, okrašenih s slovenskimi trobojnicami, ne da bi bil imel za to oblastveno dovoljenje. Pred sodiščem je bil g. dr. Omulec oproščen, g. Škerlec pa je bil obsojen na 10 kron globe.

Zakoni in ukazi za Kranjsko. Ročna izdaja. Izdal dež. tajnik Jos. Pfeifer. Natisnil in založil Ant. Klein & Comp. 2. zvezek, tretji pomnoženi natis. Obsega zakone ob obrambi poljščine, o varstvu ptičev, o varstvu zemljiških pridelkov proti gosenicam, hroščem in drugim mrčesom, o zatiranju predenice in drugega plevela, ob vnanjem zaznamovanju čuvalnih organov v varstvo deželne kulture, vinogradske red, ces. patent o izvrševanju lovske pravice in dotična pojasnila in daljna določila, zakoni o lovskih kartah, o povračilu škod po lovu in divjačini, o prepovedanem lovskem času, določila o lovski službi, ob uradnem stanju čuvalnih organov za deželno kulturo, o premijah za roparsko zverino, končno predpisi o najvišji upravno-oblastveni odloki o lovskih, poljokopolijskih, ribarskih zadevah in o škodah po divjačini in po lovu.

Gradnja isterske železnice. Iz Dekanov poročajo, da se je ondi s primerno slavnostjo vložil prvi temeljni kamen ondotne železnične postaje.

Iz Linca se poroča: Bivši urednik »Marburger Zeitung« dr. Adolf Huber, je vstopil v uredništvo »Linzer Tagespost«.

Razpisane učiteljske službe. Na jednorazrednici v Travi je izpraznjeno mesto šolskega vodje, na dvorazrednici na Raketu pa mesto učitelja do 20. oktobra. Prošnje za prvo službo je vlagati pri okrajnem šolskem svetu v Kočevju, za drugo pa v Logatcu. — Z rokom do 22. oktobra je razpisana služba učitelja-vodje na jednorazrednici v Čemšeniku. Prošnje v sprejema okrajni šolski svet v Kamniku. — Na dvorazrednici na Breznici je izpraznjeno drugo učno mesto. Prošnje je do 20. novembra pošiljati okr. šolskemu svetu v Radolici.

Olajšave pri sklepanju zakonov na Pruskem. Nemško poslaništvo na Dunaju naznanja, da avstrijskim podanikom na Pruskem, mej katerimi je tudi mnogo Slovencev, v bodoče ni treba pri sklepanju zakonov prilagati po § 2 člena 43 pruskega drž. zakonika določenih izpričeval.

Nečloveška mati. Svojega lastnega otroka umorila je dne 21. sept. neka žanjica pri p. d. Arherju v Kazazah pod Celovcem. Takoj po porodu ga je zadavila. Nečloveško mater so zaprli.

Ameriške novice. V Jolietu se je sredi septembra med slovenskim prebivalstvom jako hitro širila bolezen, posebno med otroci. — V Pueblu je umrl 12. sept. Fr. Rutar iz Zagradca na Dolenjskem, star 46 let. Zapustil je vdovo in štiri otroke. — Poročila sta se v Pueblu Janez Jenko iz Želimlja z Uršiko Škulj iz Št. Jurja in Fr. Pavlin iz Št. Jerneja z Marijo Strah iz Dobropolja.

Razbojniki. Na cesti mej Varaždinom in Šemovcem se je izvršilo strašno hudo-

delstvo. Pet razbojnikov je napadlo blagajnika dravskega privileg. društva Ivana Lukoviča, ki se je hotel braniti z revolverjem. Razbojniki so ubili blagajnika in njegovega spremljevalca uradnika I. Martinoviča. Kočijaža so privezali na drevo. Na to so se razbojniki usedli v kočijo in se odpeljali s 14.000 K, katere je peljal Lukovič s seboj, da izplača delavce. Razbojnikom niso še prišli na sled.

Društva.

(Slomšekova slavnost.) zedinjena s prvim koncertom slovenskega pevskega društva »Edinost« v Žalcu bode v nedeljo dne 14. oktobra t. l. v novo prirejenih prostorih gospoda Frana Hodnika. Vspored: A. Cerkvena slavnost. Popoldne ob 10. uri slovesna sveta maša in pridiga v Petrovčah. B. Ljudska slavnost v Žalcu. 1. Ob 2. uri popoldne zbiranje društev v prostorih gospoda Kukeca. 2. Obhod po Žalcu na slavnostni prostor. 3. Pozdrav gostov. 4. Slavnostni govor. 5. Koncert slovenskega pevskega društva »Edinost« pod vodstvom pevovalje gospoda E. Vrečarja, in celjske narodne godbe pod vodstvom kapelnika gosp. Karuna. — Slovenci! Pokažimo, da se zavedamo in da znamo ceniti velikega našega Slomškega, zato se snidimo v obilnem številu dne 14. oktobra t. l. v Žalcu. Od bor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 9. okt. Cesar se je povrnil z lova v Radmeru ter se podal v Schönbrunn.

Dunaj, 9. oktobra. Vojaška uprava je prodrla v skupni ministerski seji z zahtevo, naj se zida železnica iz Sarajeva na mejo pri Sandžaku. Za železnico so govorili politični vzroki. Turčija se naprosi, da dá železnico podaljšati do Mitrovice. Na ta način bi bila omogočena za Budimpešto železniška zveza s Solunom. V seji se je razpravljalo tudi o okupaciji Albanije potom Avstrije. Italija bi zasedla Tripolis, Francoska Marokko. Avstrijsko ministerstvo baje že poizveduje po uradnikih, ki so zmožni jezika Albancev.

Lino, 9. okt. Po nekaterih krajih se začno volitve volilnih mož že 13. oktobra.

Praga, 9. okt. Minister dr. Rezek je obolel na črevih in dalje časa ne bode mogel izvrševati svojega ministerskega posla.

Praga, 9. okt. Dunajski poročevalec »Narodnih Listov« proglašja za laž, da so Čehi pripravljali obstruirati v novi zbornici.

Praga, 9. okt. Poslanec Engel izjavlja, da je neresnična vest, ki trdi, da ne prevzame nobenega mandata, ker se je vladarju zavezal preprečiti češko obstrukcijo.

Praga, 9. okt. Socialni demokrati so za peto kurijo v Pragi postavili kandidatom tiskarja Krunerta.

Przemysl, 9. okt. Pri včerašnjem soc. dem. shodu so se udrla tla. 50 oseb je padlo v klet. 30 oseb je ranjenih.

Zell am See, 9. okt. Hotel »Post« v Rimmlu je pogorel z vsemi postranskimi poslopji. Tudi cerkev je pričela goreti, a so ogenj še o pravem času pogasili. Škode je 250.000 kron.

Karlovec, 9. okt. Načelnik Karlovca Josip Vrbanič je izjavil, da odstopi.

Zader, 9. okt. »Srbski Glas« javlja, da je dr. Baljak se obrnil na deželni odbor ter zahteval, naj se mu vrne pismo, s katerim se je odpovedal poslaništvu. Dež. odbor je zadevo že izročil namestništvu in torej ni mogel ugoditi dr. Baljakovi želji, ki bi rad umaknil svojo odpoved.

Bruselj, 9. oktobra. »Etoile belge« izjavlja, da proti princu Albertu ni nikake zarote. Vse aretovane osebe so že oproščene.

Bruselj, 9. oktobra. O zaroti proti princu Albertu se čuje, da je hotel princa umoriti anarhist Charpelier z šestimi pomočniki.

London, 9. oktobra. (C. B.) »Daily Telegraph« poroča: Vsi člani kabineta so pro forma vložili osta v ko, da omogočijo s tem kakoršnokoli premembo v ministerstvu.

London, 9. okt. Do sinoči je bilo izvoljenih 395 ministerijalnih kandidatov, 95 liberalcev in 67 irskih nacionalcev.

Vojska na Kitajskem.

Dunaj, 9. okt. Glasom brzoglasnih poročil so došle vse tri avstrijske ladje v Taku.

Pariz, 9. oktobra. „Temps“ poroča: Ruske čete že zapuščajo Pekin in so na potu v Tientsin; Francozi slede kmalu njihovemu vzgledu. Tujci v Pekinu so vsled tega vznemirjeni. Mirovna pogajanja bodo zakasnela.

Berolin, 9. oktobra. Iz Hangku prihajajo v Shanghai vesti, da 200.000 Kitajcev, oboroženih z modernim orožjem, hiti proti Tung Fu-Siangu, da se pridružijo četam generala Ting-fu-Li. Zatrjuje se, da imajo Kitajci 700 topov in velikansko množico streljiva. Bokserji so napadli straže pri Mateu.

London, 9. oktobra. (C. B.) „Daily Telegr.“ poroča iz Cantona 7. t. mes.: Bokserji so premagali cesarske čete ter si osvojili razne pozicije mej zalivoma Mirs in Deep. Vstasi prodirajo sedaj proti jugu.

Novjork, 9. oktobra. Iz Tientsina poročajo: Tung-Fu-Siang je ubežal v Shansi, da tako uteče kazni. — Bokserji so spustili v reko dobro preskrbljene čolne s topovi, da bodo branili Pao-tingfu, kamor je odšla ekspedicija. Kitajski trgovci zagotavljajo, da je ta kraj že popolno brez prebivalstva, ki se je zbal napada in pobeglo.

London, 8. okt. „Morning Post“ poroča, da kitajske čete napadejo Shanghai. 8000 Kitajcev prihaja s severa proti jugu, da se združi s četami, ki so ondi v bližini. Evropski vojski v Shanghaiju se pripravljajo na odpor.

London, 8. okt. (C. B.) „Daily Tel.“ javlja iz Shanghaija: Iz zadnjih imenovanj v kitajski vladi je razvidno, da je dvor še vedno tujcem sovražen. V tukajšnjem arzenalu se nadaljuje z izdelovanjem streljiva.

Listnica uredništva:

Gosp. dopisniku iz Celja: Dopisov brez podpisa, ako nam dopisnik ni znan, načeloma ne objavljamo. Oprostite torej! Sicer pa smo vam hvaležni za informacijo.

Izjava.

Izjavljam, da gosp. Ivan Štef pri nedeljskem komersu v „Narodnem Domu“ ob govoru gospe Ponikvarjeve ni nikomur pritrjeval in da „Narodovo“ poročilo v tem oziru ni resnično. To izjavljam, ker sem bil tedaj ves čas ob njegovi strani in resnici na ljubo, da si nisem prista katoliškonarodne stranke.

Ivan Miklavc,
knjigovodja.

Umrli so:

5. oktobra. Herta Herriš, sladničarja hči, 1 mesec, Dovočna cesta 2, črevesni katar.
6. oktobra. Marija Matko, delavca hči, 2 meseca, Opekarska cesta 24, črevesni katar. — Julij Endlicher, montan. inženir, 44 let, Gradaške ulice 8, jetika.
7. oktobra. Katarina Anžič, gostilja, 80 let, Hradeckega vas 26, ostarelost. — Katarina Ostauk, gosposinja, 78 let, Ključarske ulice 2, kap. — Ivan Spreitzer, ključavničar, 35 let, Slomškove ulice št. 4, jetika.
8. oktobra. Marija Rapuš, delavca žena, 52 let, Velike čolnarske ulice 5, srčna hiba.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 m, srednji zračni tlak 736,0 mm.

	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padevina v mm.
8. 9. zveč	747,3	13,2	sl. jug	jasno		
9. 7. zjut.	747,2	9,0	brezv.	megla		0,0
2. popol.	745,6	19,8	sr. jvzh.	jasno		

Srednja večerajšnja temperatura 14,1° normale 11,7°.

Malinčev sirup

lekarnarja Piccoli-ja

v Ljubljani

se prireja kar najskrb-
neje iz dišečih gorskih
malinovih jagod v sre-
brnem kotlu s pomočjo
in je navadno umetno prirejen, imajoč v sebi
zdravju škodljive snovi in baker.

Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizo-
vana, velja K 1-30. Razpošilja se tudi v ple-
tenih steklenicah po 10, 20 in 40 klgr. ter
se 1 kilo zaračuna s K 1-10, 100 kilogr.
= 100 kron.

Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine
pošlje se franco po vsi avstro-ogerski monar-
hiji proti povzetju s K 5-30. 589 15

Specerijska prodajalna

z vso opravilo, na ugodnem kraju v Ljubljani, da se za nizko ceno takoj v najem. 913 3-1

Več pov iz prijaznosti gospod **Ivan Jebračin**, trgovec na Valvazorjevem trgu.

Oklopju slična barva za zidovja,

katere boja je nespremenljiva, sta-
novna, novitna tudi proti vplivu svetlobe,
apna in vremena, ter neodkrsljiva, je priporočljiva
posebno stavbinskim podjetnikom, zidarjem, mo-
stom, hišnim posestnikom itd. Poraba je tako preprosta,
da lahko vsakdo sam z njo prevleče vnanje dele poslop-
jega zidovja. Edina prodaja pri trdki **BRATA**
EBERL v Ljubljani, Francišanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju 228 10 11-4

Šunke,

suhe, male krače brez kosti, klgr. 95 krajcarjev;
kranjske klobase, velike, po 18 kr. ena, samo
priščevo meso, pošilja proti povzetju

Ivan Ev. Siro v Kranju.

Takoj se sprejme

v službo na deželi zanesljiva dekle ali
vdova, ki je izurjena šivilja in ki bi ho-
tela in znala prevzeti tudi kuhinjo za
gostilno. 893 3-2

Več pov upravnistvo „Slovenca“.

Na prodaj je velika trgovska hiša.

Spodaj ima prodajalno in dvoje skladišč
pa stanovanje, zgoraj 4 prostorne sobe, ku-
hinjo in 2 mostovža. Zraven hiše je hlev za
14 glav živine, velika drvarnica, lopa, vrt z
velikim kozolcem. Vse v najboljšem stanu.
Posestvo je le 10 stopinj od farne cerkve.
Fara je velika, v nji deluje 5 duhovnikov in
6 učiteljev. 891 3-2

Več pov upravnistvo „Slovenca“.

Prodá se v Krakovskem predmestju

hiša

z vrtom, hlevom in šupo,

jako pripravna za izvrševanje obrta izvoz-
čkov (šikarije), takoj pod roko.

Natančnejša pojasnila daje

dr. Josip Furlan,

898 3-2 advokat v Ljubljani.

Mizarska zadruga

v Št. Vidu pri Ljubljani

se topla priporoča prečistiti duhovščini in
vsemu p. n. občinstvu v naročitev raznovrstne

hišne oprave

kakor tudi **druge oprave**, temne in likane,
poljubno po želji izvršene.

Raznovrstne oprave izvršujejo se v vseh po-
lubnih slogih, lastnih in predloženih uzorcih,
najtrpežnejše in iz dobro izsušenega lesa po
nizkih cenah.

V prav obilno naročitev se priporoča

759 7 **J. Arhar,**

načelnik.

Kdor ima naprodaj

deželnih pridelkov

kakor: **fižol, krompir** itd., naj se obrne za-
upno na podpisano trdiko, katera prejema
blago v komisijon in posreduje prodajo vsa-
koršnega blaga proti primerni odškodnini.

Alojzij Grebenc

v Trstu 792 (20-14)

Ulica Torrente št. 30, 32,

pooblaščen javna tehnilna in trgovina
s prašiči in domačimi pridelki.

Prostovoljno na prodaj

bode **dné 22. t. m. od 9. ure dopoldne naprej v Št. Vidu pri Zatičini**
vkupe ali na drobno: **hiša** z jednim nadstropjem, prikladna vzlasti za gostilničarski
obrt, z zidanim hlevom za 8 glav živine, in **vrtom**, nadalje **njive, travniki in gozd**;
vsa zemljišča leže ne daleč od državne ceste ter merijo v površju nad jeden hektar.

911 2-1

Dr. Rupert Bežek,

c. kr. notar v Zatičini.

Velika loterija za vojake-invalida

Zadnji mesec.

z dobitki v zlatu in srebru.

Glavni dobitek **60.000** kron

v gotovini z 20% odbitka.

Srečke za invalide po 1 krono

priporoča **J. C. Mayer** v Ljubljani. 118 1

Od vseh avstrijskih škofov potrjeni in od vis. c. kr. ministerstva za uk
in bogočastje pripuščeni slovenski

mali, srednji in veliki katekizem ali krščanski nauk

ki ga je **založilo knezoškofjstvo ljubljansko**, se dobiva pri knjigotržcih na drobno
mal po 30 h, srednji po 64 h in veliki po 80 h.

Na debelo pa ga razprodaja **edino le knezoškofjstvo ljubljansko**, ki je poskrbelo
za to, da ne dobé le knjigotržci kolikor mogoče velikih ugodnosti, ampak da bo dajalo
tudi gg. katehetom, ki bi katekizma več skupaj naročili, na vsakih 10 iztisov po 3 iztise
namečka za ubožne učence.

Vsi iztisi katekizma, kar se jih razprodá knjigotržcem, imajo znotraj na platnicah
prilepljen po en listič. Te lističe naj gg. katehete od učencev nabirajo ter naj je svoj čas
posljejo knezoškofjstvu ljubljanskemu, katero jim bo poslalo za vsakih 10 takih listkov po
en iztis dotičnega katekizma za ubožne učence zastoj. Plačati jim bo samo troške
pošiljavitve.

Natančnejša pojasnila gledé dobave v večjih množinah daje na željo gg. raz-
prodajalcem **knezoškofjstvo ljubljansko**. 844 6

Dunajska borza.

Dné 8. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	97-15
Skupni državni dolg v srebru	96-90
Avstrijska zlata renta 4%	114-80
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	97-45
Ogerska zlata renta 4%	114-—
Ogerska kronska renta 4%, 200	90-40
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1694-—
Kreditne delnice, 160 gl.	643-50
London vista	241-97 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	118-25

20 mark	23-66
20 frankov (napoleonor)	19-27
Italijanski bankovci	90-45
C. kr. cekini	11-45

Dné 6. oktobra.

3-2% državne srečke l. 1854, 250 gl.	170-—
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	161-—
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	196-—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	93-60
Tisne srečke 4%, 100 gl.	—
Dunavske vravnave srečke 5%	252-—

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	107-—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	93-75
Prioritetne obveznice državne železnice	—
južne železnice 3%	318-75
južne železnice 5%	119-—
dolenjskih železnic 4%	99-50
Kreditne srečke, 100 gl.	390-—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	340-—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	42-25
Ogerskega	5
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gl.	12-80
Rudolfove srečke, 10 gl.	60-—

Salmove srečke, 40 gl.	170-—
St. Genois srečke, 40 gl.	198-—
Waldsteinove srečke, 20 gl.	—
Ljubljanske srečke	49-—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	272-—
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6030-—
Akcije tržanskega Lloydja, 500 gl.	772-—
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	108-50
Splošna avstrijska stavbinska družba	149-—
Montauska družba avstr. plan.	424-50
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	475-—
Papirnih rubljev 100	250-—

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri trestanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako trestanje.
Kulantina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za doslej kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni vrednik: Ivan Rakovec.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.